

Prof. Ondrej Šedivý – učiteľ a matematik očami svojich priateľov

Pri príležitosti 80. výročia narodenia prof. Ondreja Šedivého, s plánovaným ukončením pracovného pomeru na UKF v Nitre (2015), sme oslovili vtedajšie vedenie Univerzity Konštantína Filozofa, vedenie FPV UKF v Nitre, jeho dlhoročných priateľov, aby vyjadrili svoje osobné skúsenosti a postoje k osobnosti pána prof. Šedivého. I keď sa odvtedy pozícia viacerých akademických funkcionárov zmenila ich vyjadrenia sme ponechali v nezmenenom tvare.

prof. RNDr. Ľubomír Zelenický, CSc.
vtedajší rektor UKF v Nitre

Stretol som Človeka

„Je to malý krok pre človeka, obrovský skok pre ľudstvo.“ *Známý výrok Neila Armstronga, veliteľa Apolla 11 po pristáti na Mesiaci v roku 1969. Stopa, ktorú zanechala ľudská noha na Mesiaci, je v porovnaní s nekonečným vesmírom neidentifikovateľne malá, ale natrvalo zmenila poznanie ľudstva a zapísala sa do dejín nezmazateľným písmom.*

Aké stopy zanechávame my na akademickej pôde? Túto otázku si kladiem vždy, keď stretnem významného človeka.

Profesor Ondrej Šedivý je človekom, ktorý túto výraznú stopu vo svojom okolí zanecháva. Je nenápadný, na chodbe univerzity mnohokrát prehliadnuteľný, možno až príliš skromný. Kto ho však mal možnosť spoznať, vidieť jeho pôsobenie a význam jeho práce, musí ho jednoznačne hodnotiť ako človeka s veľkým Č.

Osobne som ho spoznal po príchode na našu univerzitu, vtedy ešte samostatnú Pedagogickú fakultu. Ako mladý asistent na Katedre fyziky som nemal toľko príležitosti stretávať sa s významnými predstaviteľmi fakulty a osobnosťami mesta Nitry. Mal som však chuť niečo pre školu urobiť. A práve takých ľudí prof. Šedivý vo svojom okolí vyhľadával. Od začiatku mi dával dôveru a príležitosť uplatniť svoje schopnosti, realizovať smelé tvorivé myšlienky.

Dnes môžem konštatovať, že som mal veľké šťastie stretnúť sa práve s takýmito ľuďmi. Vtedy to bola prvá myšlienka technicky zmodernizovať existujúcu pedagogickú fakultu a jej jednotlivé katedry. Stotožnili sme sa v názoroch a predstavách a naša spoločná vízia sa behom krátkeho času stala realitou. Škola disponovala zmodernizovanými priestormi vybavenými na tú dobu špičkovými technológiami, najmodernejšou didaktickou technikou, zariadeniami pre realizáciu programova-

ného vyučovania, televíznym štúdiom, prvým záznamovým a strihacím video zariadením v Nitre, prvými počítačmi. Priestor, ktorý nám mladým ľuďom vtedy prof. Šedivý vytvoril, si doteraz hlboko vážim. Neskôr, po tom čo sme sa bližšie spoznali, som pochopil, že túto filozofiu presadzoval vo všetkých oblastiach svojho pôsobenia. Ako vedúci Katedry matematiky viedol kolektív ľudí, ktorým vytváral optimálne podmienky pre ich rast, zapájal ich do významných aktivít a projektov, v ktorých pôsobil a nezištne sa delil o príležitosti a úspechy. To je vlastnosť, ktorú si cením u prof. Šedivého doteraz. Ani pribúdajúce roky ho v tom nezmenili.

Vo vedeckých aj pedagogických kruhoch bol a je známy hlavne ako tvorca úspešných učebníc matematiky pre žiakov základných škôl a vedúci vedeckej školy z teórie vyučovania matematiky s dosahom na všetky podobne zamerané pracoviská na Slovensku a v Čechách. Na tomto poli vychoval celý rad svojich nástupcov. Nitrianska „matematická škola“ je známa nielen na Slovensku, ale aj v zahraničí. Verím, že kolegovia, ktorí lepšie poznajú históriu a pôsobenie prof. Šedivého, na nasledujúcich stránkach podajú svedectvo o jeho činnosti a pôsobení. Nielen veda a matematika je to, čo zdobí prof. Šedivého. Počas svojho pôsobenia na našej univerzite vždy do popredia staval záujmy tejto univerzity. Môžem potvrdiť, že hoci pôsobil v mnohých riadiacich funkciách, išlo mu vždy o dobro a meno školy, jej zamestnancov a hlavne študentov.

Obdivujem ho, ako každé ráno vstával a kráčal zo Zobora do školy vtedy, keď sme sa my ostatní ešte prevaľovali v posteli. I dnes, keď prídete do školy, prof. Šedivý už má za sebou kus práce, posúdené a opravené množstvo bakalárskych, magisterských, rigorózných, doktorandských alebo habilitačných prác. Je človekom, ktorý si nájde čas na poctivé preverenie vedomostí množstva študentov, ktorý nezabúda na zmysel našej pedagogickej práce a je vždy učiteľom telom i duchom.

Nedá mi nevyzdvihnúť vlastnosti a prístup prof. Šedivého ku svojim kolegom, k nám. Vždy je oporou a zdrojom múdreho slova pre všetkých, ktorí o jeho rady a myšlienky stoja. Jeho postoje, prácu a pomoc som si vždy vysoko cenil. Moja hlboká úcta a obdiv sa reflektujú v oslovení „pán profesor“. Toto oslovenie nesie v sebe všetko moje uznanie, moju poctu a pokoru, ktorej je prof. Šedivý hoden.

Milí čitatelia, nezvolil som na úvod formu výpočtu úspechov prof. Šedivého, ale skôr postoj k človeku, ktorý zanecháva na univerzite malú stopu, robí malý krôčik, ale veľký krok pre univerzitu.

Vážený pán profesor,

v ďalšom tvorivom a osobnom živote Ti chcem popri pevnom zdraví popriať ešte veľa tvorivých síl, mnoho invencie a veľa odvážnych snov, ktoré nám pomôžeš snívať a premieňať na skutočnosť všedných i sviatočných dní.

Ľubomír Zelenický

prof. RNDr. Libor Vozár, CSc.

vtedajší dekan FPV UKF v Nitre, súčasný rektor UKF v Nitre

Životné jubileum je obvykle príležitosťou pre bilancovanie, či zamyslenie sa nad výsledkami práce a osobným vzťahom k jubilantovi. Ďakujem preto za možnosť napísať týchto pár slov pri krásnom výročí narodenia nášho jubilanta, prof. RNDr. Ondreja Šedivého. CSc..

Prof. Šedivý je v mojich očiach v prvom rade kvalitný a svedomitý učiteľ. Je všeobecne známe, že k svojim pedagogickým povinnostiam pristupuje obetavo a zodpovedne a skutočne určite bol a stále môže byť príkladom pre mnohé generácie učiteľov matematiky.

Hovorí sa, že učiteľom sa musí človek narodiť. Ak to platí, tak som presvedčený, že pre profesor Šedivý sa pre učiteľstvo narodil.

Spomínam si, ako kedysi dávno, v kruhu so školou sa lúčiacich absolventov poznamenal, že práca so študentami má svoje výhody. Tou najväčšou je, že učiteľ je večne mladý. S odstupom času si uvedomujem, koľko pravdy je v tejto myšlienke. Pozitívny vzťah k učiteľstvu, učeniu a matematike sa pretavil aj do jeho vedeckej činnosti. Celú svoju profesionálnu kariéru venoval učiteľstvu matematiky. Mimo-riadne hodnotným a v matematickej učiteľskej komunite aj v súčasnosti všeobecne akceptovaným je súbor učebníc, ktorý vytvoril so spolupracovníkmi na podporu vyučovania matematiky na základných školách.

Žiada sa mi vyzdvihnúť aj podiel profesora Šedivého na výchove didaktikov matematiky. Myslím, že má nezmazateľný podiel na tom, že česko-slovenská komunita didaktikov matematiky úspešne prežila aj v dnešnom zložitom svete.

Profesorovi Šedivému nikdy nebola ľahostajná ani pozícia našej alma-mater. Nie je podstatný výpočet vedúcich pracovných pozícií, ktoré jubilant zastával. Dôležitá je základná filozofia, ktorú som odpozoroval takto – robme veci pre našu inštitúciu poriadne a svedomito – je to naše dieťa.

Vivat profesor Šedivý,
ďakujeme Ti za Tvoju prácu pre nás všetkých a želáme Ti k Tvojmu jubileu všetko najlepšie, hlavne však veľa zdravia, síl a osobnej pohody.

Libor Vozár

Sen. h. c. prof. RNDr. Ing. D. Kluvanec, CSc.
emeritný rektor UKF v Nitre

Osobné vzťahy medzi kolegami z pracovísk matematiky a fyziky sa v dlhej histórii súčasnej Univerzity Konštantína Filozofa formovali na báze odbornej spätosti a prepojenosti oboch odborov.

Prvý kontakt s prof. Ondrejom Šedivým som mal v máji 1961 na okraji futbalového ihriska v internáte v Horskom parku v Bratislave, kde pred mojou promóciou prostredníctvom neho prišla ponuka na zamestnanie na Pedagogickom inštitúte v Nitre (založený v apríli 1959). V auguste 1961 som bol prijatý na miesto asistenta na *Katedru matematiky a fyziky* Pedagogického inštitútu v Nitre. Spomínam si, že pracovná atmosféra i vzťahy medzi pracovníkmi boli vynikajúce, najmä zásluhou starších kolegov, ktorí okolo roku 1960 prišli na katedru zo stredných škôl (doc. Š. Novoveský, doc. K. Jedlička, doc. G. Szabadi, doc. J. Varga, prof. J. Pastier, prof. J. Kopál a ďalší).

V roku 1962 sa naša spoločná katedra rozdelila na samostatné katedry matematiky a fyziky. Neformálne spojenie medzi pracoviskami na báze osobných i pracovných vzťahov však pretrvávalo mnoho rokov. Spoločne sme formovali desiatky študentov v učiteľskej kombinácii matematika – fyzika, ktorí sa výborne uplatňovali na školách ako učitelia i riadiaci pracovníci.

Popri historicky formulovanom vzťahu medzi vednými odbormi, neprehliadnuteľnou charakteristikou *nitrianskej matematiky a fyziky* bola práca nad rámec oficiálnej pracovnej činnosti na oboch nitrianskych vysokých školách, vo vedeckej spoločnosti *Jednote slovenských matematikov a fyzikov* (JSMF) a v oblasti *starostlivosti o talenty* na základných a stredných školách, najmä v olympiádach (MO, FO). Pritom práca v JSMF, MO i FO bola vždy úzko prepojená a minimálne sa vnímala ako súčasť didaktickej a odbornej prípravy študentov na ich učiteľské povolanie. V Nitre bolo desiatky rokov republikové (C-S i Slovenska) centrum starostlivosti o matematické a fyzikálne talenty, pripravovali sa potrebné publikácie a súťažné úlohy, konali sa krajské i celoštátne sústreduenia. V Nitre sa pripravili stovky originálnych úloh pre súťaže MO a FO. Aj tieto činnosti prispeli k formovaniu Teórie vyučovania matematiky (TVM) a Teórie vyučovania fyziky (TVF), ako vedných odborov. Naše pracoviská prispeli k etablovaní a rozvoju teórie vyučovania v rámci Slovenska i medzinárodne, a to už pred rokom 1990. Už v 80-tych rokoch Pedagogická fakulta získala právo školíť aspirantov a konať rigorózne skúšky so zameraním na didaktiku matematiky a didaktiku fyziky.

Po roku 1990 naše dve pracoviská postupne získali akreditáciu nielen na prípravu doktorandov, ale aj na obhajoby habilitačných prác a inauguračné konania vo

vedných odboroch TVM a TVF . Očakávam, a ja si to prajem, aby v budúcnosti kvalita práce našich odborov nadviazala na úspešnú minulosť, vrátane získania najvyšších univerzitných akreditácií.

V týchto oblastiach získali v minulosti naše katedry vysoké uznanie v rámci Česko – Slovenska i v zahraničí. Prof. O. Šedivý sa podieľal a bol vedúcou osobnosťou v uvedených oblastiach nitrianskej matematiky i prírodných vied ako celku. K významnému jubileu, dnes už služobne najstaršiemu kolegovi na FPV UKF v Nitre, blahoželám a prajem mu všetko najlepšie.

Daniel Klivanec

prof. PhDr. Erich Petlák, CSc.
vtedajší rektor DTI v Dubnici nad Váhom

Vážený a milý pán profesor, RNDr. Ondrej Šedivý, CSc.,

som rád, že sa môžem aj takto pripojiť k radu gratulantov k Tvojmu významnému životnému jubileu. Ponajprv chcem povedať, že akiste niet na Slovensku učiteľa, ktorý by nepoznal Tvoju významnú nielen vysoko odbornú, matematickú zanietenosť, ale aj zanietenosť pre prípravu budúcich učiteľov. Tých, ako zvykneme hovoriť, Ti „prešlo cez ruky“ niekoľko stoviek, ba tisícky.

Dovoľ mi, aby som, pri týchto, pre Teba významných dňoch osemdesiatich narodenín, vyjadril to na čo sme v našich diskusiách doposiaľ akosi nemali čas. Možno aj preto, že vždy sme pri našich stretnutiach besedovali o práci, o školstve, o možnostiach jeho napredovania, o našich publikačných zámeroch a pod.

A tak až dnes, po desiatkach spoločne prežitých pracovných a priateľských rokoch, akosi znenazdania prišiel čas, aby som Ti povedal slovo, ktoré už viac rokov nosím v sebe - „ĎAKUJEM“. Nemám toľko priestoru, aby som „ďakujem“ rozviedol dopodrobna. Chcem Ti povedať, že keď som ako mladý, priznám sa, aj vystrašený učiteľ z malej dedinskej školy, prišiel na vtedajšiu Pedagogickú fakultu bol si to práve Ty z vedenia školy, vtedy prodekan, ktorý si ma povzbudzoval, radil a uvádzal do problematiky vysokoškolskej práce. A tak, nehanbím sa priznať, že aj pod Tvojim nepriamym vedením som sa aklimatizoval vo vysokoškolskom prostredí, vžíval som sa do neho a hľadal v ňom svoje miesto. Avšak nielen to. Naučil som sa od Teba aj veľa, poviem to tak jednoducho, azda o to výstižnejšie, ľudskej múdrosti a neformálnemu humanizmu. Bol si mi a aj ostávaš pre mňa vzorom v tom, ako pracovať s ľuďmi, ako k nim pristupovať, vypočuť ich radosti i starosti, ako im poradiť a pomáhať. Aj v tejto Tvojej ústretovosti, trpezlivosti a nefalšovanom humanizme ku kolegovi, ale aj študentovi, ktorí sú u Teba vždy na prvom mieste, spočíva podstata Tvojej obľúbenosti u ľudí.

Vážený a milý kolega, pán profesor Ondrej Šedivý, drahý Ondrej, prijmi odo mňa vrelú a úprimnú gratuláciu so želaním ešte veľa pevného zdravia, veľa radosti v kruhu najmilších. Prijmi aj takto moje „živio“ do ďalších rokov. Verím, že sa budeme stretať ešte mnoho rokov a budeme, tak ako doposiaľ, meditovať o učiteľoch, o školách a vyučovaní, pričom budeš pre mňa vždy zdrojom námetov, inšpirácií, no najmä poučení. Ešte raz veľmi srdečne „živio“.

Erich Petlák

prof. Ing. Zdenka Rózová, CSc.
vtedajšia prorektorka UKF v Nitre

Vážený pán profesor, milý Ondřík!

V živote človek stretáva množstvo ľudí, s ktorými prežijeme určitý čas. Myslím si, že najdôležitejšie chvíle, sú bezpochyby chvíle strávené v rodinnom kruhu, so svojimi najbližšími. Aj v pracovnom prostredí nažívame so svojou, akoby druhou rodinou, ktorá je obzvlášť nesmierne dôležitá. V každom kolektíve sú piliermi súdržnosti dobré vzťahy. Ty, milý Ondřík, patriš medzi nenahraditeľného člena rodiny, ktorý svojou osobnosťou, ľudskosťou a otcovským prístupom vychováva, pomáha a ochraňuje ostatných členov rodiny, za čo si Ťa nesmierne vážim. Veľmi si mi pomohol a doteraz pomáhaš svojou prítomnosťou, svojimi triezvymi názormi na vec, na rôzne – aj nepríjemné situácie. Ty si stál vo vedení, keď som nastúpila na Fakultu prírodných vied UKF v Nitre, ty si bol osem rokov členom Komisie pre akreditáciu, kde sme sa spoločne s ostatnými profesormi snažili pomáhať nádejným docentom a profesorom. Nezabudnem na tieto stretnutia, ktoré boli plné priateľskej pohody, ľudskosti, ale aj spravodlivosti a tiež potrebnej dávky prístnosti. Stretla som Človeka, za čo životu ďakujem.

Milý Ondřík, zo srdca Ti želám veľa pokoja, lásky a mieru v srdci, veľa zdravia, spokojnosti v každom ďalšom dni. Želám si, aby Ťa stretlo ešte veľa ľudí, ktorých usmerníš životom tak, ako si usmernil mňa.

Je mi ctou, že Ťa môžem mať pri sebe ako člena veľkej fakultnej rodiny.

Zdenka Rózová

doc. PaedDr. Marcela Verešová, PhD.
vtedajšia prorektorka UKF v Nitre

Každý človek smeruje v živote k méte, ktorá mu umožní prežívať spokojnosť, bilančovať naplnenie a zmysel na základe vzťahu s inými ľuďmi, ako aj sebou samým. Dosiahnutie tejto méty predpokladá žitie založené na jednote múdrosti, otvoreného „srdca“ a mravného charakteru ducha...

Prof. Šedivého poznám od školského veku. Pochádzam z učiteľskej rodiny a navyše som vekom blízko k Jeho deťom. Už ako školáčke, mi o ňom s veľkým rešpektom, úctou a zároveň obdivom, rozprávala moja mama. Prešlo mnoho rokov a dnes moju dušu premkýna veľký obdiv, úcta a silná emocionálna väzba charakteru priateľstva k tomuto nie vzrastom veľkému, no duchom nekonečnému človeku. Prof. Šedivý je človekom, ktorý prejavuje mocnosť Jeho ducha tak v stretnutiach naplnenými vedou, stretnutiach naplnenými priateľstvom ako aj stretnutiach naplnenými krízou či bolesťou. Nepoznám snád podmienky tu na tejto modrej planéte, ktoré by prof. Šedivý nezvládol s nadhľadom, pre neho typickým kritickým uvažovaním, logikou, ktoré idú ruka v ruke s otvoreným „srdcom“ naplneným empatiou, láskou a nepodmieneným pozitívnym prijatím toho druhého.

Intenzívne si uvedomujem spriaznenosť a podporu prof. Šedivého pred mojim nástupom do pozície prorektorky univerzity v roku 2010. Moja viera v spôsobilosť zvládnuť všetky výzvy spojené s touto náročnou pozíciou nebola taká silná, avšak podpora prof. Šedivého vyjadrená v osobných stretnutiach ako aj na verejných podujatiach bola tak presvedčivá a úprimná, že som nadobudla odhodlanie a istotu zvládnuť všetky výzvy a úlohy. Každé stretnutie s Jeho bytím od toho momentu je pre mňa priestorom a časom, v ktorom cítim podporu, záujem a porozumenie. Nekonečný obdiv si zaslúži to, že tento postoj nezaujímam prof. Šedivý len ku mne, ale ku všetkým ľuďom, kolegom a študentom. Nepretržite sa snaží odborne a kariérne podporovať svojich kolegov, veľmi mu záleží na osobnostnom raste mnohých, ktorých mu profesijný i súkromný život vniesol do putovania životom. Veľká je Jeho láska, investícia a záujem o našu Alma mater a ľudí, ktorí ju zmysluplnou prácou a čistým úmyslom obohacujú.

Žijeme v dobe prehnaneho egocentrizmu a morálneho úpadku. Viem, ako so smútkom a kritickým bilancovaním prežíva tento fakt pán profesor.

Prof. Šedivý, vedzte, že ste svetlom, ktoré i napriek veku, má silu zapáliť svetlo mravného ducha a žitia pre druhých v mnohých ľuďoch. Každý jeden z nás, či

si to uvedomuje alebo nie, je z hĺbky duše motivovaný dosiahnuť métu dobra, šťastia a zmysluplnosti bytia. Mať na tejto ceste takú jedinečnú bytosť, akou ste Vy, pán profesor, je pre každého človeka veľkým darom.

Pán profesor, s veľkou priazňou a láskou, Vám úprimne prajem do ďalších rokov života silné a jasné svetlo jednoty ducha, mysle a srdca, ktoré nech Vám prináša ešte po mnoho rokov, prežitých v zdraví, spokojnosť, naplnenie a zmysel a osvetľuje dráhu života i nám ostatným. Vďaka, že Ste.

Marcela Verešová

prof.. PaedDr. Tomáš Lengyelfalusy, PhD.

vtedajší prorektor, súčasný rektor DTI v Dubnici nad Váhom

Sú ľudia, ktorí prichádzajú do nášho života a po nejakom čase z neho odídu a možno zanechajú v nás nejakú stopu. Sú ale aj takí, ktorí v ňom ostanú navždy a stávajú sa súčasťou nášho života. Takým človekom, s ktorým je spojená celá moja profesionálna dráha je pre mňa náš oslávenec, pán profesor Šedivý.

Prvýkrát som ho stretol osobne v septembri 1983, keď mi ako prodekan pre vzdelávanie PF v Nitre podpísal povolenie prestupu z MFF UK v Bratislave na PF v Nitre. Odvtedy sprevádzal môj osobnostný rast, profesionálnu kariéru a moju organizačnú a riadiacu prácu až do dnešných chvíľ a môžem povedať, že sme sa stali výbornými kolegami, spolupracovníkmi a nepreháňam, keď poviem, že aj úprimnými priateľmi. Pán profesor ma skúšal počas štúdia geometriu a vďaka jeho prítomnosti a presnosti sa stala práve geometria mojou veľmi obľúbenou disciplínou, bol predsedom mojej komisie na štátnych skúškach, prijímal ma na vedeckú aspirantúru, bol predsedom mojej komisie pre rigorózne skúšky, bol predsedom komisie na minimovku (dizertačnú skúšku), bol predsedom mojej habilitačnej komisie a počas mojej profesionálnej kariéry ako dekan FPV ŽU v Žiline som ho požiadal o členstvo v našej vedeckej rade a taktiež vo vedeckej rade ŽU, ktoré s radosťou prijal, bol recenzentom viacerých mojich publikácií (vždy jasne a vecne pomenoval nedostatky a poradil, ako ich odstrániť), sedeli sme spolu v komisii KEGA, v odborovej komisii pre doktorandské štúdium a tak by som mohol pokračovať ďalej. Keďže bol školiteľom aj mojej manželky počas jej doktorandského štúdia, náš priateľský vzťah nabral iné, kvalitatívne hlbšie rozmery, lebo viac spoznal moju manželku a moje dve deti, takže pri všetkých príležitostiach a stretnutiach sme sa rozprávali aj o nich. Nikdy nezabudnem na jeho osobný záujem o moju prácu, o moje problémy a radosti a ako som už písal o moju rodinu. Pri rozlúčke mi vždy otcovsky podal ruku, zažlelal všetko dobré a dodal: „pohladkaj maličkého (teraz už maličkých) aj za mňa“.

Dlho by som vedel písať o našich spoločných zážitkoch, riešených problémoch a rôznych situáciách, ale keďže rozsah tohto príspevku to nedovoľuje (aj tak som už prekročil stanovený rozsah, hádam mi to zostavovatelia prepáčia), na záver

by som chcel dodať len toľko, že v osobe pána profesora Šedivého som spoznal človeka s veľkým srdcom, človeka milujúceho svoje povolanie, poslanie a svoju rodinu a človeka spravodlivého, dobroprajného a nápomocného vo všetkých situáciách. Pre mňa je, a navždy ostane pán profesor človekom s veľkým „Č“ a určujúcou osobnosťou v mojom živote a môžem povedať aj v živote mojej rodiny.

Drahý pán profesor, ďakujem Ti za všetko, čo som od Teba za tých 32 rokov dostal a prajem Ti skutočne dobré zdravie, pokoj v duši, radosť v srdci a úsmev na perách! Prajem Ti, aby si ešte mnohým dokázal ukázať krásu matematiky a aby si vedel, že je nás veľmi veľa, ktorí sme mali to obrovské šťastie, že sme Ťa stretli a spoznali

Tomáš Lengyelfalusy

RNDr. Attila Komzsík, PhD.
vtedajší dekan FSŠ UKF v Nitre

Životné jubilea sú príležitosťou pozastaviť sa, venovať chvíľku človeku, ktorý nejakým spôsobom vstúpil do nášho života a obohatil ho, či už ľudsky, alebo profesionálne. A tak som vďačný, že mám aj ja možnosť zaspomínať si na momenty, ktoré ma viažu k jubilantovi, vysloviť mu uznanie, obdiv i úprimné blahoželanie.

Aj keď ma prof. RNDr. Ondrej Šedivý, CSc., neučil, mal som možnosť zažiť jeho pozitívny prístup pri skúšaní v rámci doktorandského štúdia, kde namiesto klasického preverovania vedomostí uprednostňoval sokratovský dialóg, skôr usmerňoval, učil kriticky myslieť, diskutovať i argumentovať. Nejde však len o odborné rady, ale aj o podporu, ktorá bola pre mňa, pre mladého učiteľa, obrovskou motiváciou do ďalšej práce, kompasom pri hľadaní svojej vlastnej cesty i napĺňaní poslania pedagóga.

Mal som možnosť inšpirovať sa jeho zodpovedným prístupom i pracovným nadšením. Dnes, aj keď trochu prenesene, môžem teda povedať, že mi obetoval *štvrtinu* zo *svojej* doterajšieho *života*. Spolupracovali sme a dodnes spolupracujeme ako kolegovia. Myslím si, že vždy sa nám podarilo nájsť spoločnú reč, vecne uchopiť a riešiť akokoľvek zložité a náročné problémy, a to nielen v oblasti matematiky, ale aj situácií, ktoré „navaril kvas života“. Som hrdý a veľmi potešený, že náš vzťah s pánom profesorom je nielen kolegiálny, ale priateľský a pre mňa obohacujúci.

Vážený pán profesor, naplnený bezhraničnou radosťou, ale aj vďačnosťou Vám k tomuto Vášmu okrúhlemu životnému jubileu úprimne blahoželám!

Attila Komzsík

prof. RNDr. Béla László, CSc.
emeritný dekan FSŠ UKF v Nitre

Spoločne v porozumení

Internát na Suvorovovej ulici mi bol prvým domovom na vysokej škole v Bratislave a budova na Kalinčiakovej ulici zasa miestom, kde sme najviac času strávili na prednáškach a cvičeniach. V internátnom suteréne som sa jeden čas pravidelne stretával s tromi staršími študentmi, ktorí zrejme boli veľmi dobrí kamaráti. Jeden z nich bol práve Ondrej Šedivý. Často som ho vídaval aj na Kalinčiakovej ulici, ale inakšie sme sa nepoznali.

Prvého októbra 1963 som nastúpil ako asistent na Katedru matematiky Pedagogického inštitútu v Nitre. Potešil som sa, že na mojom prvom pracovisku sú aj spolužiaci z vysokej školy Edita Kramárová (Hamadová), Irena Puškášová, Daniel Klivanec, Árpád Kecskés, Tibor Gál, ale aj mnohí ďalší, s ktorými sme sa poznali len z videnia. Nebol som prekvapený keď som sa dozvedel, že som sa stal spolupracovníkom aj Ondrejovi Šedivému. Na našej mladej vysokej škole Ondrej vtedy už bol vážnym vysokoškolským učiteľom a funkcionárom. Tvorili nerozlučnú dvojicu so Zoltánom Zalabaim. Vedenie našej vysokej školy nás nabádalo do vedeckej práce a k získaniu akademických titulov. Na katedre boli Šedivý a Zalabai prvými, ktorí začali študovať vedeckú aspirantúru, a tým stali akýmsi vzorom aj pre mňa. Keďže ich hlavným študijným zameraním bola algebraická geometria, motivovali aj mňa a začal som študovať Bydžovského Úvod do algebraickej geometrie. Avšak, táto algebraická geometria mi neprirástla k srdcu. Šedivý a Zalabai často referovali na katedrových stretnutiach o niektorých častiach matematiky, ktoré boli zameraním ich aspirantského štúdia. Na jednom takomto stretnutí som sa dozvedel o zväzoch, čo nebolo vtedy časťou nášho vysokoškolského štúdia. Toto ma motivovalo k štúdiu teórie zväzov, ktoré som potom dlhé roky aj vyučoval ako voliteľný alebo povinne voliteľný predmet.

Pre mladšie generácie pripomíname, že v roku 1960 prípravu pedagógov pre prvý a druhý stupeň základných škôl s vyučovacím jazykom maďarským dostal za úlohu Pedagogický Inštitút v Nitre a to s celoslovenskou pôsobnosťou. Za krátky čas, sa tu vybudovali dve rovnocenné oddelenia, slovenské a maďarské. Maďarské oddelenie bolo schopné v dostatočnom počte pripravovať učiteľov pre všetky vyučovacie predmety. Toto obdobie trvalo približne pätnásť rokov. Koncom sedemdesiatych a v osemdesiatych rokoch štátna moc zásadne obmedzovala činnosť maďarského oddelenia a dokonca hrozilo ukončenia jeho činnosti. V týchto rokoch, ba

možno hovoriť až do dnes som zastával názor a postoj, aby naše vysoká škola v príprave pedagógov pre školy s vyučovacím jazykom maďarským plnila svoje pôvodné poslanie v plnej šírke. V tejto oblasti sme sa často ocitli s profesorom Šedivým na rôznych stranách barikády. Po krátkych prestrelkách sme si však vždy vedeli podať ruky, a čo si veľmi cením u profesora Šedivého, vždy sme vedeli konať spoločne v záujme katedry, fakulty alebo univerzity. Veď stačí spomenúť na vydávanie Zborníka Matematika či Acta Mathematica, jeho podporu mojej habilitácie, inaugurácie a mnoho ďalších spoločných odborných a pedagogických činnosti.

Profesor Šedivý zásadným spôsobom ovplyvnil diania na našej škole a prispel do jej rozvoja nie len v rôznych akademických funkciách, ale hlavne v publikačnej a vedecko-výskumnej činnosti. Neúnavne tvoril a vychovával generácie študentov. Ako garant doktorandského štúdia (ašpirantúry), habilitačného a inauguračného konania už viac ako štyridsať rokov prispieva k tomu, aby nielen na našej vysokej škole mohli vysokoškolskí učitelia získať vedecko-pedagogické tituly. Sme radi, že profesor Šedivý je stále aktívny, tvorí, pomáha a je stálym vzorom pracovitosti nám všetkým.

Milý Ondrej, je mi cťou, že som mohol byť už 53 rokov твоjím spolupracovníkom. Dielo ktoré si vytvoril je veľkolepé a verím, že ešte budeš toto dielo ďalej dlho obohacovať. Do ďalších rokov Ti prajem pevné zdravie, tvorivý elán a veľa šťastia v osobnom živote.

Béla László

prof. RNDr. Mária Bauerová, PhD.

vtedajšia prodekanka, súčasná prorektorka FPV UKF v Nitre

Vážený a milý pán profesor,

aké slová mám nájsť, aby som vyjadrila hlbokú úctu a vďaku človeku, ktorý stál pri zrode a rozvoji našej fakulty a univerzity, ktorý vykonal množstvo práce pre študentov, kolegov a inštitúciu, ktorý si ma vybral pred 16 rokmi za spolupracovníčku vo vedení Fakulty prírodných vied, bol a je mi vzorom pracovitosti, čestnosti, kolegiality a obetavosti....?

Milý pán profesor, som hrdá, že som mohla s Tebou spolupracovať, učiť sa od Teba a aj potom, keď sa časy našej každodennej spolupráce pominuli, naše priateľstvo pretrvalo a Tvoja podpora ma sprevádzala aj naďalej. Túto podporu a praj-

nosť nielen voči mne osobne, ale voči fakulte a univerzite som cítila nielen pri osobných stretnutiach, ale aj verejných zasadnutiach, či už vedeckých rad, senátoch, kolégiách.

Mnohým z nás si pomohol vo vedeckej kariére, odovzdal si nám svoje skúsenosti, zanietenosť pre tvorivú prácu a našou povinnosťou i výsadou je podľa Tvojho vzoru pomáhať mladším kolegom a študentom.

Vážení a milý pán profesor, k Tvojmu jubileu Ti blahoželám, prajem Ti pevné zdravie, spokojnosť v práci i v osobnom živote, vnímavých študentov a dobrých spolupracovníkov. Bolo mi ctou Ťa spoznať, spolupracovať s Tebou a od Teba sa učiť.

Mária Bauerová

Ing. Ľubica Ehrenholdová

vtedajšia tajomníčka FPV UKF, súčasná kvestorka UKF v Nitre

Ctený pán profesor, milý priateľ, milý Ondřík,

v živote je príliš málo príležitostí, aby sme tým, ktorých máme radi a ktorí si to zaslúžia, vyslovili slová vďaky, uznania, náklonnosti a priateľstva, preto túto možnosť využijem teraz, keď si pripomíname tvoje krásne jubileum.

Je to už šesťnásť rokov, čo sme sa po prvýkrát osobne stretli - ty v pozícii dekana fakulty, ktorý hľadá svojho tajomníka a ja ako vedúca ekonomického oddelenia na rektoráte, ktorá má chuť posunúť sa ďalej, ale aj pochybnosti, či takáto funkcia nie je nad jej sily. Po krátkom rozhovore sme mali obaja jasno, ty si sa rozhodol, že to so mnou skúsiš a ja, že to s tvojou podporou zvládnem. Hoci sme sa dovtedy takmer nepoznali, ako sám hovoríš, len sme sa pozdravili na chodbe, veril si mi viac ako ja sama sebe, pomáhal si mi, podporoval si ma a za každých okolností si stál pri mne. Veľa som sa od teba naučila a to nielen to, ako funguje fakulta, ale najmä to, že riadiť sa dá aj ľudsky, citlivo a že za každým rozhodnutím treba vidieť jeho dopad na ľudí. A tvoju podporu cítim doteraz. Je pre mňa stabilitou, o ktorú sa môžem oprieť, bez ohľadu, na akom pracovnom poste sa jeden z nás práve nachádza. Veľmi si vážim náš vzťah a som hlboko vďačná za tvoju náklonnosť a priateľstvo.

Milý pán profesor, Ondřík, do ďalších rokov ti želim pevné zdravie, veľa entuziazmu a elánu pre splnenie svojich plánov a predsavzatí, veľa lásky od ľudí okolo teba, aby sa ti v dobrom vrátilo, čo si zo seba rozdal iným.

Ľubica Ehrenholdová

RNDr. Dušan Vallo, PhD.
prodekan FPV UKV v Nitre

Milý pán Profesor,

s nostalgiou spomínam na časy, keď som ako študent navštevoval vaše prednášky a cvičenia z geometrie. Pri tabuli ste stáli Vy, v bielom plášti, s kriedou v ruke a plne sústredený ste učili nás, vašich študentov.

Rozvážnym a pokojným vystupovaním ste nám dokazovali, že na študentoch Vám skutočne záleží, vážite si ich a rešpektujete ako budúcu generáciu vašich nasledovníkov v učiteľskom povolání. Na predmete Všeobecná didaktika pán prof. Petlák študentom vždy vrelo a opakovane odporúčal, aby si prečítali Komenského dielo - Veľkú didaktiku.

Keď som tento spis po mnohých rokoch otvoril, aby som konečne vyrovnal svoj študentský dlh, zistil som, že „*eruditio*“ a „*mores*“ sme my, študenti matematiky, zažili vo vašom podaní takpovediac v priamom prenose.

Presvedčili ste nás o tom, že abstraktná matematika sa dá učiť aj názorne, stručne a s láskou tak, aby študenti všetko dobre pochopili.

Vlastným príkladom ste nám ukázali to, čo ste do nás vštepovali na predmete Didaktika matematiky – „*len zaniatený učiteľ matematiky dokáže pre matematiku nadchnúť aj svojich žiakov*“ - a poučili ste nás, aby sme ako učelia dobre „*počúvali, čo nám žiak pred tabuľou vraví, pretože sa od neho môžeme mnohému naučiť*“.

Vážený pán Profesor,

postupne sa zo študenta učiteľstva matematiky stal váš diplomant, doktorand a ne-skôr a aj váš kolega na pracovisku. Nič to však nemení na tom, že ste vždy boli a stále ste, mojím veľkým Učiteľom. K Vášmu významnému životnému jubileu Vám zo srdca prajem veľa zdravia, radosti zo života a veľa neutíchajúceho entuziazmu.

Dušan Vallo

doc. RNDr. Iveta Scholtzová, PhD.
vtedajšia prodekanka, súčasná dekanka PF PU v Prešove

Profesor Šedivý je v ostatných rokoch (desaťročiach) nespochybniteľne najvýznamnejšou osobnosťou v oblasti teórie vyučovania matematiky na Slovensku (...aj v Česko-Slovensku). Takmer každý, kto sa na Slovensku zaoberá vo svojej profesionálnej činnosti prípravou budúcich učiteľov všetkých stupňov škôl na vyučovanie matematiky, mal tú česť a šťastie spoznať pána profesora Šedivého, zažiť jeho fundované prednášky, odborné diskusie, čítať jeho publikácie a vedecké príspevky.

My, členovia Katedry matematickej edukácie Pedagogickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove – Marek Mokriš, Veronika Palková, Alena Prídavková, Iveta Scholtzová, Edita Šimčíková, Blanka Tomková, Anna Vašutová – poznáme profesora Šedivého nielen ako významného odborníka, ale sa v istom zmysle cítíme ako jeho „pracovné deti“. U každého z nás sa pán profesor podieľal na jeho kvalifikačnom raste či už ako oponent dizertačnej práce, člen komisie pri obhajobe dizertačnej práce, alebo ako člen habilitačnej komisie. Vždy ochotne a s profesionálnym prístupom prijímal pozvanie aj do komisií pre obhajobu dizertačných prác študentov doktorandského štúdia na PF PU. V Prešove preto vnímame profesora Šedivého ako „nášho“. Vždy ochotného poradiť, pomôcť a prísť do Prešova. Vždy pokojného, vyrovnaného, tolerantného, ústretového a nadovšetko skromného a ľudského.

Pán profesor sa pri každom stretnutí nikdy nezabudne zaujímať nielen o „pracovný“ život, ale aj o osobný. Dokáže vždy pochopiť, povzbudiť a ukázať smer, ktorým by sa bolo treba vydať na cestu zlepšenia a úspechu. Jeho pohľad na život, pretkaný nespočetnými skúsenosťami, je pohladením pre dušu.

Tri jednoduché slová – VEĽMI DOBRÝ ČLOVEK – sú najvýstižnejšou charakteristikou profesora Ondreja Šedivého. Nepoznáme žiadneho iného človeka, na ktorého by sa hodili viac.

Pán profesor, ďakujeme za všetku múdrosť a dobro, ktorými nás pri každom stretnutí stále obdarujete. Do ďalších rokov života želáme čo najpevnejšie zdravie, pohodu v rodinnom kruhu a veľa tvorivých síl v každej oblasti života.

Za všetky „Prešovčatá“

Iveta Scholtzová

prof. RNDr. Ján Čižmár, CSc.

Osud skrížil cesty dvoch chudobných študentov učiteľstva začiatkom letného semestra školského roku (dnes to už musí byť akademický rok) 1955 – 1956 v predmete proseminár elementárnej matematiky na FPV Vysokej školy pedagogickej v Bratislave: stretli sa v ňom dnešný oslávenec Ondrej Šedivý ako poslucháč 1. ročníka učiteľskej kombinácie matematika – deskriptívna geometria a autor týchto riadkov Ján Čižmár, poslucháč 3. ročníka tej istej kombinácie, ktorý ako vedecká pomocná sila bol poverený vedením repetitória školskej matematiky v rámci proseminára. Kamarátske zblíženie na báze spoločných pracovno – študijných záujmov sa rozvíjalo v ďalších rokoch, keď som po absolvovaní školy zostal od septembra 1957 na katedre matematiky ako asistent. V októbri toho roku pred mojím odchodom na základnú vojenskú službu sme spolu kreslili obrázky do pokusnej učebnice deskriptívnej geometrie pre 10. ročník jedenástročnej strednej školy od autorov Antona Dubca a Michala Haranta.

Po veselej legendárnej rozlúčke absolventov Ondříkovho ročníka v júni 1959 na chvíľu ochabli naše bezprostredné kontakty, hoci v písomnej forme pokračovali aj počas jeho vojenskej služby a jeho prvých krokov na Pedagogickom inštitúte v Nitre. Náhodilé stretnutia prerástli v prvej polovici 60. rokov na pravidelnú spoluprácu v rámci bratislavského seminára algebraickej geometrie a na významnejšie nitrianske akcie – prednášky v rámci JSMF a letnú školu modernej algebraickej geometrie r. 1972. Pravidelné osobné pracovné stretnutia v tom čase už dávno prekročili rámec oficiálnych stykov a stali sa súčasťou hlbokých priateľských väzieb vrátane zblíženia rodín.

Hlavným mottom nášho priateľstva bola vždy zásada, že o aktoch priateľskej pomoci sa nevedú účtovné knihy a že priateľ v potrebnej situácii urobí pre priateľa všetko, čo je v jeho silách a možnostiach, bez akýchkoľvek úmyslov a zámerov. Z Ondříkovej strany voči mne to vždy prevažovalo moje možnosti. On bol inšpirátorom môjho krátkodobého pedagogického pôsobenia na Pedagogickej fakulte v Nitre, jeho zásluhou sa mi dostalo vyznamenania pamätnou medailou Pedagogickej fakulty v Nitre pri príležitosti 20. výročia založenia fakulty, bez jeho iniciatívy a osobného intenzívneho angažovania by sa sotva bola uskutočnila moja inaugurácia, on ochotne oponoval mojich ašpirantov a doktorandov.

Ján Čižmár

prof. RNDr. Pavol Hanzel, CSc.

vedúci KM FPV UMB v Banskej Bystrici

Keď prechádzam mojimi spomienkami na priateľov a zároveň na významných ľudí, tak medzi prvými sa mi vynorí Pán profesor Šedivý. Vždy som ho považoval za pána profesora s veľkým „P“ a zároveň človeka s veľkým „Č“. Ako odborník v Teórii vyučovania matematiky predurčil aj môj osobný vedecký rast a som mu nesmierne zaviazaný za všetko, čo pre mňa urobil. Je len málo ľudí na Slovensku, ktorí si môžu pred svoje meno pripísať aj vzácny titul „Vynikajúci človek“.

Pán profesor mi bol veľkou oporou aj v období, keď sa formovala novo vzniknutá Pedagogická fakulta UMB v Banskej Bystrici. Od jej vzniku bol aktívnym členom tejto vedeckej rady. Bol jediným členom, ktorí sa pravidelne zúčastnili na každom zasadnutí. Pán profesor Šedivý prispel svojou silnou vedeckou osobnosťou k zásadnému kvalitatívnemu rozvoju Pedagogickej fakulty UMB.

Najviac pri srdci mi zostávajú jeho priateľské rady tak v profesijnej oblasti ako aj v osobnom živote. Na jednej strane rád konštatujem, že som mal a aj mám možnosť stretávať takého Človeka. Na druhej strane je mi veľmi ľúto, že na Slovensku takýchto ľudí takmer nenájdeme. Dúfam Ondřík, že ešte Ti dlho bude svietiť slnko života a budeš môcť aj naďalej odovzdávať iným mnoho optimizmu a nádeje. Ja osobne Ti prajem veľa-veľa zdravia a šťastia v tvojej tvorivej práci ale i v Tvojom osobnom živote.

Ďakujem Pán profesor. Vždy si Ťa budem nesmierne vážiť.

Paľo Hanzel

doc. RNDr. Jaroslav Beránek, CSc.

prof. RNDr. Jan Chvalina, DrSc.

doc. RNDr. Václav Viktora, CSc.

KM PF MU v Brne

*Profesor Ondrej Šedivý z pohľadu pracovníkov katedry matematiky
Pedagogické fakulty Masarykovy University v Brně*

Spolupráce s brněnským pracovištěm a osobní přátelství, které pojí pana profesora Šedivého s brněnskou katedrou matematiky na Pedagogické fakultě, se traduje již od sedmdesátých let dvacátého století, kdy spolupracoval s některými z brněnských kolegů v předmetové radě ministerstva školství pro výuku matematických disciplín ve studiu učitelství pro první stupeň základní školy. Všichni tehdejší kolegové si pana profesora velmi vážili pro jeho lidský přístup a vstřícnost při řešení problémů.

Velmi kladně jsme hodnotili a dosud hodnotíme i učebnice matematiky pro 2. stupeň základní školy, jejichž je pan profesor Šedivý autorem. Mezi osobní dobré přátele prof. Šedivého z tehdejší doby jmenujme zejména doc. Václava Viktora; jejich osobní přátelský vztah trvá dodnes.

V pozdějších letech spolupracovala katedra matematiky v Brně s prof. Šedivým zejména v souvislosti s Nitrianskými matematickými konferencemi. První ročník této konference se konal v roce 2003 a od té doby konference probíhá každoročně. Řada kolegů z katedry matematiky v Brně má matematickou konferenci na FPV UKF v Nitře zařazenou mezi stálé každoroční body programu, prof. Jan Chvalina a doc. Jaroslav Beránek jsou členy vědeckého výboru této konference.

Spolupráce s prof. Ondřejem Šedivým se však neomezuje pouze na Nitrianské matematické konference. Prof. Šedivý je pravidelně členem vědeckého výboru řady konferencí na katedře matematiky PdF MU.

V neposlední řadě je nutno ocenit zásluhy pana profesora Šedivého, kterého si velmi vážíme pro jeho vysokou odbornou vědeckou úroveň, fundovanost a krásné lidské vlastnosti, při vědecké výchově a zvyšování kvalifikace některých členů katedry matematiky PdF MU v Brně.

Nejen všichni tři výše jmenovaní členové brněnského pracoviště (V. Viktora, J. Chvalina a J. Beránek), ale i všichni ostatní členové katedry matematiky pedagogické fakulty MU v Brně přejeme panu profesorovi Šedivému do dalších let hodně zdraví, klidu a pracovní pohody a doufáme, že se ještě řadu let budeme na nejrůznějších akcích a konferencích setkávat.

Jaroslav Beránek, Jan Chvalina, Václav Viktora

prof. RNDr. Jozef Doboš, CSc.

Ústav matematických vied PrF UPJŠ v Košiciach

Po prvýkrát som sa stretol s menom prof. Šedivého ako s autorom knihy „Použitie symetrie v logickej výstavbe geometrie“, SPN, Bratislava, 1974. To som končil štúdium na gymnáziu Janka Kráľa v Zlatých Moravciach, na ktorom kedysi študoval aj pán profesor Šedivý (to som sa však dozvedel až oveľa neskôr). Osobne som ho spoznal na zasadnutiach ústredného výboru JSMF v osemdesiatych rokoch minulého storočia, kde patril k vysoko rešpektovaným členom matematickej komunity.

Podstatne lepšie sme sa spoznali počas prípravy môjho inauguračného kónanania z odboru Teória vyučovania matematiky na UKF v Nitre. V našich rozhovoroch sme prebrali množstvo tém, a to nielen odborných. Spoznal som pána profesora

Šedivého nielen ako vedúcu osobnosť slovenskej didaktiky matematiky, ale aj ako úžasného človeka. Jeho zanietenosť k práci, jeho ľudské vlastnosti, to všetko by nám malo byť vzorom v každodennom živote.

Pánovi profesorovi prajem do ďalších rokov predovšetkým pevné zdravie a pohodu v osobnom živote.

Jozef Doboš

doc. RNDr. Dušan Šveda, CSc.

Ústav matematických vied PrF UPJŠ v Košiciach

Profesor Šedivý je jedinečná osobnosť, uznávaný pedagóg a vedec, kreatívny a húževnatý človek, osobnosť, ku ktorej sa hrdosťou a vďakou hlásia mnohí jeho študentmi. Mám to šťastie, že som s ním mohol spolupracovať a ako externý ašpirant povedať – som tiež odchovancom profesora Šedivého. A nie len to. Celý svoj profesionálny život som v jeho blízkosti. Je úžasné s ním spolupracovať, počúvať ho a vnímať množstvo podnetov pre svoju prácu i pre osobný život.

Za to všetko, milý Ondrej, obrovské ĎAKUJEM.

Ty sa vôbec nemeníš. Si stále plný tvorivých síl, entuziazmu, ale aj pokory a láskavého vzťahu k svojmu okoliu.. Želám Ti večnú mladosť ducha a pevné zdravie. Plným dúškom užívaj krásu života, ktorú aj Ty vytváraš.

Dušan Šveda

doc. PaedDr. Soňa Čeretková, PhD.

KM FPV UKF v Nitre

Vážený pán profesor!

Náš spoločný príbeh sme začali písať v roku 1979, keď som sa stala študentkou Pedagogickej fakulty v Nitre. Splnil sa mi sen, vždy som chcela byť učiteľkou. To, že som sa stala učiteľkou matematiky a biológie spôsobila šťastná zhoda náhod, ktorej som dodnes vďačná. Vaše prednášky z geometrie patrili vždy k tým veľmi kvalitným a zároveň veľmi náročným. Ďalší míľnik sa udial v roku 1985, keď som sa stala Vašou kolegyňou. V tom roku sme oslávili aj Vašu päťdesiatku.

Ostatná šťastná zhoda náhod sa udiala okolo roku 1995, keď som sa stala spoluautorkou Vašich učebníc matematiky pre druhý stupeň základnej školy. Učebnice sú dodnes populárne a učitelia sa k nim vracajú vďaka kvalitnému a nadčasovému spracovaniu učiva.

Ďakujem Vám za všetko, čo mi bolo umožnené sa popri Vás naučiť a skúsiť. Som veľmi rada, že moja červená ruža pre Vás v deň Vašich osemdesiatych narodenín, bola možno prvým kvietkom, ktorý svietil na Vašom pracovnom stole.

Zdravie, šťastie a spokojnosť do ďalších rokov života Vám želá

Soňa Čeretková – Klobušníková

prof. RNDr. Jozef Fulier, CSc.

KM FPV UKF v Nitre

V dnešnej uponáhľanej dobe sa veľmi často hovorí o šťastí a jeho dôležitosti, či dokonca nevyhnutnosti pre život každého jednotlivca. Tu sa samozrejme v silnej miere uplatňuje nejednoznačnosť a širokospektrálnosť samotného pojmu šťastia, ktoré spája úplne rôznorodé aspekty života.

Existujú totiž najmenej štyri rozličné chápania pojmu šťastie: po prvé, šťastný je ten komu žičí priaznivý osud, pod druhé, kto pocíti (prežije) najintenzívnejšie radosti, po tretie, kto má najvyššie hodnoty alebo aspoň pozitívnu životnú bilanciu, a po štvrté, kto je spokojný so životom. Táto mnohovýznamovosť je prirodzene zdrojom nejasností či zmätkov v našom myslení, keďže priemerný človek vníma tieto štyri rôzne významy pojmu šťastia ako štyri aspekty toho istého pojmu, čo nie je celkom pravda. V tomto sú filozofi oveľa opatrnejší, pretože pojem šťastie stotožňujú iba s jedným z uvedených štyroch významov a zvyšné vylučujú. Zaujímavé je, že keď hovoríme o šťastí iných, je to najčastejšie v prvom alebo treťom význame, keď hovoríme o svojom šťastí, tak zvyčajne v druhom alebo štvrtom význame.

Pri spätnom bilancovaní svojho doterajšieho života musím konštatovať, že v pracovnom i v osobnom živote ma postretlo *veľké šťastie*, keď sa v roku 1977 moja životná trajektória prešla s trajektóriami dvoch vynikajúcich osobností našej univerzity s *prof. RNDr. Ondrejom Šedivým, CSc.* a *prof. RNDr. Ing. Danielom Klivancom, CSc.*, ktorí natrvalo a veľmi pozitívne ovplyvnili môj ďalší život.

Na tomto mieste by som sa chcel obom poďakovať za ich priazeň a priateľstvo. Iste nie je bez zaujímavostí, že obaja títo páni profesori majú veľa spoločných

ľudských i pracovných črt, z ktorých by som vyzdvihol najmä ich *múdrost, pracovitost, láskavost a žičlivosť*.

S profesorom Šedivým (bývalým dekanom PF, dekanom FPV UKF a vedúcim katedry matematiky) som spolupracoval najmä na katedrovej úrovni a s profesorom Kluvancom, ktorý bol dve funkčné obdobia dekanom FPV UKF a dve funkčné obdobia aj rektorom UKF v Nitre som spolupracoval na budovaní FPV UKF ako jeho prodekan a na univerzitnej úrovni ako jeho prorektor. Všeobecne je možné konštatovať a existujú na to skutočne rukolapné dôkazy, že obaja páni profesori zanechali hlbokú a nezmazateľnú stopu v histórii našej univerzity.

Ja osobne som mal to *obrovské šťastie*, že som mohol zdieľať ich vzácnu prítomnosť, ich múdrost a priateľstvo. Ďakujem im obom, že mi bolo umožnené v ovzduší nefalšovaného priateľstva, žičlivosti a vzájomnej úcty prežiť podstatnú časť svojho pracovného i osobného života.

Nech mi je odpustené, že som o oboch pánoch profesorov, mojich dobrodincov, písal temer ako nerozlíšiteľných dvojičkách. Avšak, ak by som spomenul iba jedného z nich, moje vyznanie by nebolo celkom úplné a možno ani úprimné. V ďalšom, predsa len sústredím svoju pozornosť na nášho jubilanta, na pána profesora *Ondreja Šedivého*.

Spomienky a obrazy, ktoré sa mi vybavujú pri vyslovení mena profesor Šedivý je možné zosobniť do mnohých slovných vyjadrení, z ktorých však vyberiem len niekoľko: *úcta a vďaka, dobrý priateľ, múdry človek s veľkým srdcom, človek s veľkou charizmou, neveriteľne pracovitý a zodpovedný človek, hlboká žičlivosť a prajnosť k svojmu najbližšiemu okoliu, láskavý a dobrosrdečný človek, hlboká láska a nemierna obetavosť vo vzťahu k svojej najbližšej rodine, ale aj veľký bojovník, ochotný nebojácnne vystúpiť voči nepravde a nespravodlivosti na obranu svojich blízkych, či na obranu svojich priateľov a spolupracovníkov, a tiež človek, ktorý sa nebojí povedať nepríjemnú pravdu priamo do očí nielen svojim neprajníkom, ale aj svojim priateľom*.

Už na základe zbežného pohľadu do bibliografických údajov jubilanta, pána profesora Šedivého, je možné konštatovať, že napriek nástrahám nie vždy priaznivému osudu, *profesor Šedivý* doteraz prežil a prežíva *mimoriadne bohatý a úspešný život*. V zmysle našej klasifikácie šťastia, môžeme pána profesora pokladať určite za *šťastného človeka*.

To, čo sa však už z jeho životopisu nedozvieme je fakt, že pán profesor Šedivý sa o toto šťastie delí a plným priehrštím ho rozdáva svojmu okoliu.

O jeho veľkej charizme a prirodzenej úcte, ktorú má medzi svojimi spolupracovníkmi na domovskej katedre matematiky, svedčí tiež skutočnosť, že úctivé oslovenie „pán profesor“, či „pán profesor Šedivý“ spontánne používajú nielen všetci študenti a doktorandi katedry, ale aj všetci jeho kolegovia z katedry – vrátane aj tých, ktorí sa medzičasom stali profesormi, to i napriek tomu, že takmer so všetkými pracovníkmi katedry si tyká. Inak povedané, ak sa v bežnom rozhovore na našej katedre spomenie oslovenie *pán profesor*, príp. iba *profesor*, takmer bez výnimky ide určite o *prof. Šedivého*, a to bez ohľadu na to, či prof. Šedivý je, alebo nie je prítomný.

Z plejády ocenení a vyznamenaní pána prof. Šedivého by som chcel vyzdvihnúť niekoľko dôležitých momentov, ktoré dokresľujú celoslovenský, resp. československý, či ešte širšie, minimálne stredoeurópsky rozmer osobnosti pána prof. Šedivého. Prof. Šedivý je totiž popredným a uznávaným odborníkom vo vednej oblasti 9.1.1. *Teória vyučovania matematiky* nielen na území SR, ale aj na území ČR, dokonca i v Poľsku. Bol pri jej zrode a vždy patril k dominantným osobnostiam v tejto vednej oblasti nielen na Slovensku, ale aj v bývalom Československu. Tým, že sa osobne zaručil a umožnil, aby sa na UKF v Nitre mohli habilitovať a inaugurovať v Teórii vyučovania matematiky nielen pracovníci matematických katedier zo Slovenska (vrátane mňa samotného), ale aj z Českej republiky významne napomohol týmto pracoviskám, aby sa mohli rozvíjať a zveľaďovať uvedený vedný odbor.

Z publikačnej činnosti pána profesora je potrebné vyzdvihnúť najmä jeho tvorbu celoštátnych učebníc matematiky pre základné, stredné a vysoké školy. Poznamenajme, že učiteľskou verejnosťou je zvlášť cenená posledná sada *alternatívnych učebníc matematiky pre II. stupeň ZŠ* (5. až 9. ročník základnej školy), ktoré vytvoril kolektív pod vedením prof. Šedivého. Podľa relevantných prieskumov túto sadu učebníc (napriek existencii už novších, „modernejších“ učebníc matematiky a napriek rôznym „odporúčaniam“ MŠ SR, či ďalších inštitúcií) využíva na vzdelávanie v matematike väčšina základných škôl na Slovensku.

Podľa mojej mienky je jednoznačným ocenením osobnosti a práce prof. Šedivého v teórii vyučovania matematiky bolo aj jeho zvolenie za *predsedu* tzv. *Spoločnej odborovej komisie doktorandského štúdia* vo študijnom odbore Teória vyučovania matematiky, pred ktorou sa donedávna obhajovali doktorandské práce z teórie vyučovania matematiky z celého Slovenska.

Pre mňa osobne bolo veľkou ctou spolupracovať s pánom profesorom Šedivým na spoločných monografiách, na riešení vedeckých projektov, či pri práci v skúšobných komisiách bakalárskeho, magisterského doktorandského štúdia.

Na záver mi dovoľ vážený pán profesor, milý priateľ, milý Ondrej, aby som pri príležitosti Tvojho významného životného jubilea Ti poprial ďalšie pekné dni života, aby sa Ti darilo naďalej v osobnom živote i na poli vedeckom a pedagogickom, aby si sa aj v ďalších rokoch mohol, v zdraví a pohode, tešiť z ďalšieho napredovania katedry matematiky, Fakulty prírodných vied i celej našej univerzity.

K tomu Ti želám vážený pán profesor veľa šťastia, životného optimizmu a radosti zo života.

Jozef Fulier

doc. PaedDr. Gabriela Pavlovičová, PhD.

vedúca KM FPV UKF v Nitre

Vážený pán profesor, milý kolega, drahý priateľ, zaiste bolo veľa významných príležitostí, keď ste sa prihovárali Vy, či už v mene svojom, kolektívu či vedenia. Dnes je takáto významná udalosť vo Vašom živote a ja som poctená, že sa môžem prihovoriť Vám v mene kolektívu katedry matematiky, ktorého ste súčasťou. Mnohých z nás ste sprevádzali od začiatku pôsobenia na pracovisku, pre mnohých ste boli najskôr pán profesor- môj vysokoškolský učiteľ, školliteľ, a potom pán profesor – môj kolega, priateľ. Vaše spomienky by mohli písať históriu katedry i celej univerzity, boli ste pri jej zrode a stále ju obohacujete svojou prácou. Svojou profesionalitou, odbornosťou a skúsenosťami ste významnou mierou prispeli k tomu, že katedra matematiky je dnes plnohodnotnou súčasťou univerzity. Svojim priateľským a ľudským prístupom ste pomohli k rozvíjaniu dobrých medziľudských vzťahov na pracovisku, čo je dôležitým pilierom pri zachovaní jeho stability.

Čas plynie, veci sa menia, život nám mnohé dáva i berie. Čo nám však nikto nevezme, sú spomienky, to je to, čo si nosíme v srdci. A Vy, pán profesor, ste a budete v našich srdciach ako blízky človek, ktorý sa zaujíma nielen o prácu ale i o pocity, problémy, náladu, radosti či starosti každého z nás. Sprevádzate nás nielen na pracovisku ale i pri našich neformálnych stretnutiach a aktivitách mimo neho, ktoré ste podporovali od samého začiatku. Spoločne tak môžeme stráviť voľný čas v príjemnej atmosfére a prostredí.

Dovoľte mi, aby som Vám pri príležitosti Vášho významného životného jubilea z úprimného srdca zapriala za kolektív katedry matematiky len to najlepšie, hlavne pevné zdravie, spokojnosť a radosť v kruhu svojich blízkych, veľa optimizmu

a elánu do ďalších rokov, nech Vás Vaši najbližší obohacujú silou a láskou tak, ako to dokážete Vy.

Za všetko ešte raz jedno veľké ĎAKUJEME.

Za kolektív katedry matematiky Gabriela Pavlovičová

*Obr. 32. Oslava 80. narodenín prof. Šedivého
Slávnostný príhovor predniesol prodekan FPV UKF RNDr. D. Vallo*